

Nro. 23

DZIENNIK URZĘDOWY

Woiewodztwa Sandomierskiego.

W RADOMIU DNIA 13 CZERWCA ROKU 1819.

Wydział Oświecenia.

Nro- 15568 KOMMISSYA WOIEWODZTWA
Sandomierskiego.

Otrzymaany Reskrypt Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia publiczno
go, daty 18 Maja roku bieżącego Nro 2798 uzupełniający wydane dotąd względem Ukła-
dów o Dziesięciocy przepisy, dla powszechney wiadomości i stosowania się wszęch stron-
nego, w całej swey treści przez Dziennik Woiewodzki ogłasza. —

Radom dnia 29 Maja 1819 Roku.

Prezes J. Bądni.

Sekretarz Jeneralny Zurowaki.

Kopia.

Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

Do Kommissyi Woiewodztwa Sandomierskiego.

W rozwinięciu Artykułów Dekretu Królewskiego, z dnia 6/13 Marca 817 roku
względem Działania, jako też rozważując zachodzące wątpliwości, wydawane były już

to wszystkim ogólnie iut też nie którym tylko Kommissyom Woiewodzkim objaśnienia, które teraz zebrane przesyłają się Kommissyi Woiewództwa Sandomierskiego do stosowania się i udzielenia ich Komissarzom do Układu Dziesięciu Delegowanym i służyć będą do dopełnienia ogólnej instrukcyi. —

I. Zasady Układów o Dziesięciny.

§ 1 Układy mają być robione z gruntów, które dotąd Dziesięcinie ulegały. —

§ 2 Właściciele Gruntów obowiązani są składać przed Delegowanymi do Układów Regestru Zbiaru krescency z lat sześciu ostatnich, wcięż po sobie idących i na rzetelnosć takowych Regestrów każdy w szczególności Właściciel wykonać ma przysięgę przed Delegowanymi podług przepisanej Reskryptem de data 29 Listopada 817 r. Numeru 4773 następującej Koly. —

„ Ja N. N. Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, iż złożone przezemnie Regestru Ekonomicznego z Dobra N. N. obejmujące przychód krescency od roku N. do roku N. są rzetelnie podane, i nie w tey mierze nie utniono, coby mogło uszczuplić Dziesięcinę Kościotowi N. z tych Dobra należącą się, tak mi B. że dopomóż etc. „ —

§ 3 Do Regestrów powinny wchodzić wszelkie gatunki roślin, z których Dziesięcina była dawana, a zatem Anyżek, Bobr i t. p. gdzie z tych datą Dziesięcinę. —

§ 4 W Regestrach dodawaną być ma i sama Dziesięcina dla rzetelnego Wykazu ogólnej z pola zebranej krescency. —

§ 5 W braku Regestrów sześciolletnich można przedstawiać na tyln z wielu się lat znajdującą. —

§ 6 Ceny średnie z przecięcia 25 letnich targów mają byćbrane, od lat 25 (ob tyln) ile się znajdują z Miast Powiatowych i Obwodowych, i to służyć powinny za zastępcę przy robieniu Układów w Obwodach tylko właściwych. —

§ 7 Ceny Targowe z czasów Rządu Austryjskiego na Bankocotle rachowane, mają być na dobrą monetę redukowane. —

§ 8 Od połowy zboża Dziesięcino uległej, w myśl Artykuła 3 Dekretu Krolewskiego z dnia 6/18 Marca 817 r. potrącone być mają. —

a Podatek Osiary lecz tylko w tey ilości, jaka na grónt przypada dla czego Dziecie czyniący Układ obowiązany jest podatek ten podzielić w proporcyci na wszystkie źródła Intraty. —

b Osiara 14/10 w Dobrach Duchownych. —

c Kontyngens Liwerurkowy oznaczony na zboże, tak Dworski jako i Włościański wyłączając opłaty za Słomę i Siano. —

d Podymne Włościańskie. —

e Podymne Dworskie w Dobrach Rządowych, jako podatku Osiary nie opłaconych. —

§ 9 Wszelkie inne ciężary i opłaty, jako to Subsidiom Charitativum, Łanowe, Hybernia, Podymne Dworskie w Dobrach prywatnych i Duchownych, Dymidie, Kwarty, i t. d. potrącone być nie mogą. —

§ 10 Co do podatków od Dziesięcin Układom podległych, tych tylko ilość w Układzie oznaczyć należy, bez przenoszenia ich z Duchownych na Właścicieli gróntów co później osobną drogą nastąpić będzie mogło. —

§ 11 W zupełnym nie dostatku Regestrów rozgatkowanie gruntów i oznaczenie plonu uskutecznione być ma, podług Ekonomicznych zasad podanych przez była Dyrekcyę Jeneralną Dobra Rządowych, a przesłanych Kommissyi Woiewódzkiej przy Reskrypcie, z dnia 12 Sierpnia Nro 2968. —

§ 12 Znawcy do rozgatkowania gruntów użyci, powinni być dobrze znaniemi gróntu, i nie mogą być, ani sami interessowani, ani podlegli Władzy interessowanego w Układach. —

§ 13 Znawcy Ci wykonaia przed Delegowanymi do Układów przysięgę, jako rzetelnio grónta klasyfikować będą.

§ 14 Znawcy tylko do oznaczenia gatunku ziemi mają być użyci, plon zaś winien być zastosowany do gatunku ziemi. —

§ 15 Grónta podlegające Dziesięcinie dawniey nie rozmierzone, powinny być, po ich rozmierzeniu do dawnych dodane. —

- § 16 Chociażby Geometra nie był dawniej przysięgły, gdy jednak przed Delegowanymi zaprzysięcie, zrobiony przez siebie rozmiar może być Układ o Dziesięcinę na zasadzie tego rozmiaru robiony. —
- § 17 Gdzie grunta Włościan nie są rozmierzone, Dziedzic lub Rządca Dobr powinien podać i zaprzysięć ilość gruntów przez Włościan posiadanych, podług summioney swej wiadomości. —
- § 18 W niebytności Dziedzica lub Rządcy, ma być w sposobie gospodarskim przemierzony grunt jednego Włościanina, który zaprzysięć winien, że wszystkie grunty okazał. Z gruntu tego ma być wzięta proporcya do innych gruntów. —
- § 19 Włościanie zaprzysięć będą to tylko, że podług swej wiadomości grunta wszystkie podali. —
- W razie zaś, gdyby się obawiali wykonać przysięgę grunta sposobem praktycznym rozmierzyć należy, które Włościanie na dowód tylko, że wszystkie podali zaprzysięć mają. —
- § 20 W takim razie, gdzie nie podług Regestrów, ale podług rozmiaru gruntów i wyrachowanego z nich wysiewu i plosu ma być Układ robiony, trzecia część gruntu ma być na ugor potrącona, chociażby nie była w takiej ilości zastawiona na ugor. —
- § 21 W myśl Artykułów 5 i 6 Dekretu Królewskiego, z dnia 6/18 Marca 1817 r nie tylko dają Dziesięcinę, lecz obie dwie do układu w chodzące strony warować się mają oszacowanie zboża stosownie do Ceny średniej z lat 25 poprzedzających. —

II. Przepisy Porządkowe.

- § 22 Stosownie do decyzji Xięcia Namieśnika Królewskiego, z dnia 10 L listopada 1818 roku prośba Posiadacza Duchownego o Układ względem Dziesięciny ma mieć ten sam skutek, jak prośba samego Właściciela, to jest: iż na żądanie, którekolwiek z tych stron Układ robionym być winien. —
- § 23 W Dobrach Rządowych podług nawiadomienia Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, Dzierżawcy miejscowi upoważnieni są do prezentowania strony w Imieniu niu Skarbu, przy zawieraniu Układów o Dziesięcinę należące się z Dobr tych, jako też z Dobr będących dotąd w Possessjach dożywotnich, lub Emfiteutyčných. —

- § 24 Na każdą prośbę względem Układu o Dziesięcinę szczególna Delegacya do takowego Układu wyznaczoną być ma. —
- § 25 Delegowani do Układów, wykonają przysięgę przed Kommissarzem Obwodowym na rzetelne dopełnianie swych obowiązków. —
- § 26 Delegowani do Układów, tak Świeccy, jak Duchowni pobierać mają Dyety, każdy po ziół, dziesięć na dzień, a na koszt podróży trzema koniami po złotym jednym i puł, na milę od konia. —
- § 27 Koszta to jako też utrzymywanie Delegowanych poniosą Właściciele Dobr w częściach, a Posiadacze Duchowni $\frac{1}{3}$ części. —
- § 28 Zawarte Układy o Dziesięcinę, wraz z opinią Władzy Duchowney Dycezyjalney, przesyłane będą w Oryginałach do zatwierdzenia Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, poczem gdy zwrócone zostaną Kopie ich mają być stronom doręczone Oryginały zaś na powrót odesłane do Akt Komisji Rządowej. —
- § 29 Wszelkie Układy o Dziesięcinę, które po roku 1789 były zawarte, a podług dawniejszych przepisów nie zatwierdzone, lub które zostały między stronami dobrowolnie, po Dekrecie Królestwa, z dnia 6/18 Marca 1817, lecz nie podług przepisów nim obiętych były zrobione nie mogą być przedstawione do zatwierdzenia. —
- § 30 Stosownie do Dekretu Królewskiego, z dniem 13/25 Czerwca 1817 roku Układy o Dziesięcinę, które od Włościan lub Dworów Skarbowi publicznemu należą się, przed stawione być powinny do zatwierdzenia Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, zaś Układy o Dziesięcinę, które Włościanie i Gminy Dworom oddają, należą do zatwierdzenia Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji. —

III. Uiszczenie się z Dziesięciny.

- § 31 Podług Decyzji Xięcia Namieśnika Królewskiego, z dnia 3 Czerwca roku 1817, która wciąż obowiązuje, wszelkie Dziesięciny, aż do ukończenia, o nie Układów mają być oddawane w dawniejszym sposobie. —

- § 32 Spor o Dziesięcinę czy leśt, wytyczna, korcowa lub snopowa, przewięznie gatunek iey w oltatnim czasie praktykowany. —
- § 33 Art. kuł 11 Dekretu Królewskiego, z dnia 6/18 Marca 1817 roku stanowiący, iż w tych wieyscach gźio za czasu dawnego Rządu Polskiego Duchowni Dziesięciny pieniężne do Taryffy Lustracyiney roku 1789 podali, nie mogą już żądać Dziesięciny snopowey, lecz kontentować się mają opłatą pieniężną, taką iaka w pomirniey Taryffie teł zapisaną, — Stosune się do tych tylko Dziesięcin, które przed rokiem 1789 w pieniędżach byty oddawano, i do Taryff Lustracyinych w roku 1789 iako pieniężne podane zeltaty, i bez robienia o nie układow stale w podaney ilości byty opłacane, —
- § 34 Wszelkie Kompozyty podług prawa dawniey przed Lustracyą roku 1879 zawarte, nie mogą byđż wzruszone, robione zaś za Rządu Austryskiego, lub Pruskiego do czasu tylko naywięcey lat dziesięciu polpadać, teraz wiecezney umowie, gdy by czas lat dziesięciu wyszedł. —
- § 35 Dziesięciny należące Kościołom w naturze, a tylko z powodu Dekretu Królewskiego, z dnia 6/18 Marca 1817 roku zaprz. czane nmią byđż przez Kom: Woiewodzkie ściągane drogą Exekucyi Administracyiney stosownie do postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego, z dnia 8 Listopada 1817 roku. —
- § 36 Z pułtych gruntow Włóciainkich, lub przez Dwory obsiewanych, powinien Dwor oddawać Dziesięcinę, dopoki obsadzone i przez kogo innego obsiewane nie będą. —
- § 37 Za regularne oddawanie Dziesięciny odpowiedzialni są Dziedzice Dobr, iako popolicie Woytami Gminy będący. —
- § 38 Układy o Dziesięcinie nowo por. bone przed ich zatwierdzeniem nie mają mocy obowiązującey. —
- § 39 Na Układach formalnie złączonych i zatwierdzonych, strony poprzedzi sa obowiązane, które to układy po zatwierdzeniu podpadać prostej Exekucyi Administracyiney. —

§ 40 Wszelkie dawnieyze przepisy ninieyszem przeciwnie uchylają się. —
w Warszawie dnia 18 Maia 1819 Roku.

Minister Przydyjący w Zastępstwie Radzcy Stanu (podpisano) Słazic.
Sekretarz Jeneralny Głuszynski.

Za zgodność Sekretarz Jlny. K. W. Sand. Zourowski.

Wydział Administracyiny

№ 14360 KOMMISSYA WOIEWODZTWA Sandomierskiego.

Przyprawdzając do skutku, żądanie Rady Woiewodzkiej odeszwą, z dnia 11 b. m. Nro 193 obięte, Kommissya Woiewodzka, takową Odeszwę następnie Obywatelom i Mieszkancom Woiewodztwa Sandomierskiego ogłasza. —

Radom dnia 21 Mca Maia 1819 roku,

Prezes J. Badeni.
Sekr. General. Zourowski.

Rada Obywatelska Woiewodztwa Sandomierskiego

Do Kommissyi Woiewodztwa Sandomierskiego.

Gdy wielu z pomiędzy umieszczonych w Listach przez Marszałkow Radzie Obywatelskiej nadesłanych, Kandydatow z tego względu nie może byđż umieszczonych na Liście Wysokiemu Senatowi przedstawić się winney, iż nie dopełnili warunkow Dekretom Królewskiem, z dnia 26 Września Ruskiego 11 Października Łacieńskiego 1816 r. przepisanych, przeto Rada Obywatelska chcąc dodatkową Listę przedstawić wysokiemu Senatowi na postęczeniu 24 Lipca r. b. wczwać Kommissya Woiewodzka postanowiła, ogłoszenie zwykłym sposobem, a mianowicie przez Obiegniki w Woiewodztwie wszystkim Mieszkancom, iżby tak podani, iako też podający się do Urzędow na przeszłych Seymikach dopełniali warunki Artykuł 65 Statutu Organicznego i Artykuł 1 Dekretu wyżej cytowanego oznaczone, oraz takowe czyli te przez Kommissyą Woiewodzka, czyli wprost na ręce Radzcy pierso trzymającego Jana Pnazytniki przed 24 Lipca roku bieżącego Radzie Obywatelskiej podali, — Zezbecie zatem Kommissya Woiewodzka zwrócić Uwagę

Mieszkańców na Artykuł 65 tegoż Statutu organicznego, co do wniesienia zarzutów, jeżeli by kto iakowe podać sobie w tym że czasie zyczył. —

Radom dnia 11 Marca 1819 roku.

(podpisano) Leonard Małachrzyński R. — Baczyński — Bukowiecki — Skorkowski Gostawski — Łempicki — X. Korycki — Jan Pułtyka Radzca pioro trzymający. —

Za zgodność

Sekretarz Jeneralny K. W. S. Zurawki.

Wydział Administracyjny.

Nro. 1435g KOMMISSYA WOIEWODZTWA Sandomierskiego.

Otrzymawszy Rada Obywatelska polecenie sprostowania odmiian w Księgach Obywatelskich od czasu ich ułożenia nastąpionych. Odezwą swą, z dnia 10 b. m. Nro 190 Wezwiała Kommissyą Woiewodzka, żeby Mieszkańcy Woiewodztwa stosownie będąc zawiadomieni mieli sobie podaną możność, szczególney zaś Ci Obywatele, którzy na teraz umieszczeni w Księgach Obywatelskich prawa nabyli, tak nabytych praw swoich okazania i z tych korzystania — Dopelniając więc Kommissya Woiewodzka takowe wezwanie ninieyszem Urządzeniem zawiadamia wszystkich Mieszkańców, iż każdy Obywatel, który po spisaniu już Książ Obywatelskich do zamieszczenia siebie na teraz w rzeczonych Księgach nabył prawa, zgłoszenie swoje z stosownemi dowodami na ręce Kommissarza Delegowanego Właściwego Obwodu iak nayspieszniey złożyć ied obowiazany — ile gdy Rada Woiewodzka nadzwyczajne posiedzenie szczególniey co do sprostowania Książ Obywatelskich— odbiż ma zamiar, każdy więc spóźniający się nie zamieszczanie siebie w tychże Księgach własney winie przypisze. —

Radom dnia 21 Mca Maia 1819 roku.

Prezes (podpisano) J. Badeni.

Sekr. General. Zurawki.

DODATEK